

Το Σπίτι της Κύπρου
και το Εργαστήριο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης
του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας
του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών
σας προσκαλούν
τη **Δευτέρα 20 Μαΐου 2024** και ώρα **19:00**

στη διάλεξη
της πρώην Εφόρου Αρχαιοτήτων Τμήματος Αρχαιοτήτων Κύπρου
κ. **Δέσποινας Πηλίδου**, Ph.D., FSA
με θέμα

***Οι ανασκαφές στον Άγιο Σωζόμενο
και η κεντρική Κύπρος στην Ύστερη Εποχή του Χαλκού***

Προλογίζει:
Γιώργος Βαβουρανάκης
Καθηγητής Προϊστορικού Αιγαίου ΕΚΠΑ
Διευθυντής Εργαστηρίου Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Η διάλεξη εντάσσεται στην ετήσια σειρά διαλέξεων
Η αρχαιολογία της Κύπρου

Με τη στήριξη του Υφυπουργείου Πολιτισμού της Κυπριακής Δημοκρατίας

Με την υποστήριξη του Ιδρύματος Α. Γ. Λεβέντη

ΣΠΙΤΙ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ, Ξενοφώντος 2^α, 105 57 Αθήνα, Τηλ.: 210 3734 934, email: spiticy@otenet.gr, www.spititiskyprou.gr

Αεροφωτογραφία της ανασκαφής στη θέση Άγιος Σωζόμενος-Αμνέλια
(Φωτογραφία: Τμήμα Αρχαιοτήτων Κύπρου)

Το πρόγραμμα επισκόπησης και στοχευμένων ανασκαφών στην περιοχή του Αγίου Σωζομένου, στο κέντρο του νησιού και πολύ κοντά στη γραμμή αντιπαράταξης γνωστή ως «πράσινη γραμμή», άρχισε το 2012 και συμπληρώθηκε το 2021. Πρώτος στόχος ήταν ο εντοπισμός αρχαιολογικών θέσεων της Εποχής του Χαλκού, γνωστών από παλαιότερες επισκοπήσεις, με νέες τεχνολογίες και ο εμπλουτισμός και η μελέτη του υλικού ούτως ώστε να διασαφηνιστεί η χρονολογική τους διάρκεια, η έκταση και η σχέση τους και ακολούθως να ληφθούν ανάλογα μέτρα για την προστασία τους από τις αναπτύξεις της περιοχής. Σε αντίθεση με τις επισκοπήσεις μόνο πολύ περιορισμένος κλήμακας ανασκαφές είχαν διενεργηθεί στην κοιλάδα του ποταμού Γυαλιά. Επομένως, το πρόγραμμα συνεχίστηκε, αφού προηγήθηκαν γεωφυσικές μελέτες, με στοχευμένες ανασκαφές σε συγκεκριμένες θέσεις, δηλαδή στα γειτνιάζοντα οχυρά (*Barsak* και *Νικοιήδες*) και σε δύο θέσεις που ανήκουν στον ίδιο οικισμό (*Τζιόπουλος* και *Αμνέλια*). Η έρευνα και κυρίως η ανασκαφική έχει αποδώσει άγνωστα στοιχεία σε σχέση με τη σημασία του γεωφυσικού περιβάλλοντος και την οίκηση στην περιοχή, την έκταση των οικισμών και τη φύση τους, τις εμπορικές σχέσεις τους όπως και την οριστική καταστροφή τους στον 12^ο αιώνα π.Χ.

Η Δέσποινα Πηλείδου σπούδασε Αρχαιολογία στο Ινστιτούτο Αρχαιολογίας του Λονδίνου και πήρε τον διδακτορικό της τίτλο στην Αρχαιολογία από το University College London. Ακολούθως συνέχισε τη μελέτη και δημοσίευση κυρίως χρηστικών τύπων της κεραμικής της ίδιας εποχής από διάφορες θέσεις της Ύστερης Εποχής του Χαλκού.

Το 1995 προσλήφθηκε στο Τμήμα Αρχαιοτήτων Κύπρου και το 2010 προήχθη στη θέση της Εφόρου Αρχαιοτήτων και ήταν υπεύθυνη για τη διαχείριση, αναδιοργάνωση και την ίδρυση νέων κρατικών μουσείων, τη διαχείριση των δημόσιων και ιδιωτικών συλλογών, τη διοργάνωση εκθέσεων στην Κύπρο και στο εξωτερικό, την αντιμετώπιση της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών και τον επαναπατρισμό τους όπως και τη διαχείριση των εναλίων αρχαιοτήτων, μέχρι την αφυπηρέτησή της το 2021.

Από το 1996 έως το 2010 διηύθυνε τις ανασκαφές στο Λόφο Αγίου Γεωργίου στη Λευκωσία, αρχαιολογικό χώρο με διαχρονικές φάσεις. Με συγχρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση ιδρύθηκε το Μουσείο Λεδρών στον χώρο και έγινε τοποθέτηση του αρχαιολογικού χώρου. Από το 2012 μέχρι το 2021 ανέλαβε ερευνητικό πρόγραμμα επισκόπησης και στοχευμένων ανασκαφών στην περιοχή του Αγίου Σωζομένου, κοντά στη γραμμή αντιπαράταξης, με στόχο την τεκμηρίωση του ρόλου της ενδοχώρας στην ανάπτυξη της Κύπρου κατά την Ύστερη Εποχή του Χαλκού αλλά και για την προστασία των αρχαιολογικών θέσεων της περιοχής από τις αναντίξεις.

Ανέλαβε χρηματοδοτικά προγράμματα για την ψηφιακή ενοποίηση των Κυπριακών συλλογών που βρίσκονται σε διασπορά, του αρχαιολογικού υλικού από κατεχόμενες θέσεις που βρίσκεται στο Κυπριακό Μουσείο όπως και τη ψηφιοποίηση όλων των δημόσιων συλλογών. Το 2010 εξελέγη Fellow of the Society of Antiquaries of London. Είναι μέλος της εκδοτικής ομάδας της αρχαιολογικής σειράς *Studies in Mediterranean Archaeology* (SIMA).

Διετέλεσε πρόεδρος των εθνικών επιτροπών ICOMOS, ICOM, της Εθνικής Επιτροπής για την Πάταξη της Παράνομης Διακίνησης Πολιτιστικών Αγαθών και εκπροσωπούσε την Κύπρο σε διεθνείς οργανισμούς για το θέμα. Διετέλεσε επίσης Πρόεδρος του Συνδέσμου Κυπρίων Αρχαιολόγων.

Στο συγγραφικό της έργο περιλαμβάνονται τρεις μονογραφίες ενώ έχει επιμεληθεί πρακτικά συνεδρίων και καταλόγους εκθέσεων, όπως και πολλά άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά.

Σύνδεσμος παρακολούθησης:

<https://diavlos.grnet.gr/room/1607?eventid=16179>